10

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ
ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ «УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

ЛЬВІВСЬКА КОМПЛЕКСНА АРХІТЕКТУРНО-РЕСТАВРАЦІЙНА МАЙСТЕРНЯ

Пам'ятка арх. XVI ст. комплекс Онуфрія в м. Львові

~~Проект реставрації західного прасла оборонного муру~~ та брами

ТОМ І.

ПАСПОРТИЗАЦІЯ

Львів 198 2р

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

КОМПЛЕКС ОПУФРІЯ У ЛЬВОВІ
ПРОЕКТ РЕСТАВРАЦІЇ ЗАХІДНОГО
ПРАСЛА ОБОР. МУРУ ТА БРАМИ 1982

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

ДЕРЖБУД УРСР — УСНРВУ

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО— РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ

«УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

ЛЬВІВСЬКА КОМПЛЕКСНО-РЕСТАВРАЦІЙНА МАЙСТЕРНЯ

мовник: Державний історико-
рхітектурний заповідник
місті Львові

Пам"ятка архітектури XVIст
комплекс Онуфрія в м.Львові
охоронний номер 364
Шифр 797 Р-I I-I/I
Ін. №

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Проект реставрації західного прясла оборонного муру та брами

ТОМ I.

Паспортизація

чальник Львівської КАРМ І.Р.МОГИТИЧ

ловний архітектор проекту А.Я.НОВАКІВСЬКИЙ

рівник групи Г.М.НОВАКІВСЬКА

Львів—1982 р.

вів. Зам. 3426—5000. 1982 р.

uma.lvivcenter.org

Документація тому Р-І І-І/І опрацьована колективом АРГ-І / АРБ-І Львівської КАРМ інституту "Укрпроект-реставрація" в складі :

І. Акт технічного стану	А. Новаківський
	І. Амбіцький
2. Архітектурно-археологічні обміри	Л. Лещинський
	І. Амбіцький
	Л. Скочна
	А. Уніят
3. Фотофіксація	П. Горун

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Склад тому : Р-І І-І / І

І. Акт технічного стану

2. Протокольна фотофіксація

3. Архітектурно-археологічні обміри

Аркуш	Найменування		Примітка
АБ-І	Фасад з вулиці	І : І00	
	Фасад з подвір"я	І : І00	
АБ-2	План на рівні бійниць	І : І00	
АБ-3	Розрізи І-І , ІІ-ІІ	І : І00	
АБ-4	Брама Фасад з подвір"я	І : 20	
	Фасад з вулиці	І : І0	
	План, розріз	І : І0	
АБ-5	Бійниця. Фасад,план,розріз	І : 5	

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

І. Акт технічного стану

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

АКТ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ

фрагменту оборонних мурів комплексу Онуфрія в м.Львові пам"ятки архітектури XVI ст,ох.№ 364

17 липня 1982 р. м.Львів

Ми,що нижчепідписалися,представник ДІАЗ заввідділом охорони та експлуатації пам"яток архітектури тов.Обидняк М.М. та представники Львівської КАРМ інституту "Укрпроектреставрація", головний архітектор проекту тов.Новаківський А.Я. та архітектор тов.Амбіцький І.М. оглянули цього дня фрагмент оборонних мурів комплексу Онуфрія в м.Львові,пам"ятки архітектури XVI ст.охоронний № 364 та ствердили наступне :

А. Загальна характеристика:

Комплекс Онуфрія - пам"ятка архітектури XVI ст., охоронний номер 364, виникнув в давньоруських часах, проте залишки ранніх споруд не збереглися. Мури, що оточують територію комплексу споруджуються правдоподібно в XVII ст.

Комплекс Онуфрія розташований на давньоруській частині Державного історико-архітектурного заповідника в м.Львові по вул.Б.Хмельницького під номером 28.

На сьогодні комплекс займає значну територію від вул. Б.Хмельницького до парку "Високий Замок", яка обмежена оборонними стінами.В західній частині комплексу розташовані колишні церкви,дзвіниця,монастир,та житлові будинки пізнішого часу-решта території-сад.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Обстежуваний фрагмент оборонного муру простягається вздовж вул.Б.Хмельницького від житлових будинків до корпусу кол.монастиря /правдоподібно добудованого до оборонного муру/. Загальна довжина муру біля шестидесяти метрів,висота перемінна, від метрів десяти до п"яти-шести.

В мурі знаходиться брама,значно перероблена. Кол.церква, дзвіниця та частина монастиря-пристосовані під музей книгодрукування,інші приміщення використовуються під житло.

Б.Опис західного прясла оборонних мурів.

Західне прясло оборонних мурів простягається вздовж вул.Б.Хмельницького в напрямку північ-південь.З південного боку знаходяться житлові будинки,споруджені в XVII-XIX ст., а з півночі-будинок кол.монастиря та дзвіниця. Оборонний мур служить одночасно підпорною стіною,оскільки знаходяться на схилі території пагорба і на межі вулиці.

З сторони вул.Б.Хмельницького муротинькований дебрант висотою метрів десять,після брами,завдяки земляному відкосу висотою метрів сім. Земляний відкос,що простягається аж до дзвіниці, обмежений від тротуару підпорною стіною.На відкосі ростуть дерева. В північній частині муру пробито два вікна.

З внутрішньої сторони мур нетинькований,видно цокольну кам"яну частину та цегляну стіну і парапет.Рівень грунту відмінний від зовнішнього і підноситься до цегляної частини муру.Видима висота стіни міняється від метрів десяти до п"яти.В тілі стіни видно закладені бійниці.Цегляна стіна має два яруси,основний з бійницями товщиною біля 0,7 м і парапет з пілястрами товщиною біля 0,3 м.Висота основного ярусу біля 2,5 м, а парапет змінної висоти-біля брами метрів півтора, а в північній частині до 2,5м.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Північна частина мурів закрита прибудованими житловими будинками XIX-XX ст., які явно дисгармонують з пам"ятков. Біля внутрішньої сторони знаходяться два металевих гаражі, які необхідно усунути.

Територія з внутрішньої сторони асфальтована. Земляний відкос саду незабезпечений і сповзає на дорогу.

В. Опис конструктивних елементів.

Фундамент - не досліджувався.

Цоколь - кам"яний, кладений з нерегулярних блоків. Орієнтовна товщина до 1,5 м. Стан кладки незадовільний. Окремими місцями кладка втрачена на глибину до 60 см. Вимагається значне доповнення кладки і перекладки.

Відмостка - стара відмостка була влаштована з плит, товщиною до 20 см. На сьогодні втрачена майже повністю. Сучасна відмостка влаштована з асфальту. Вимагається певне відтворення з кам"яних плит.

Основний ярус стіни: - викладений на висоту біля 2,5 м з пальчатої кліккерної цегли під затирку. Товщина стіни біля 0,7 м. Загальний стан кладки з внутрішньої сторони задовільний. Вимагається реставрація лицевої поверхні окремими місцями в одну та в пів цегли. Стан цегляної кладки з зовнішнього боку встановити важко, оскільки він закритий шаром тиньку, який необхідно в процесі робіт зняти.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Парапет - правдоподібно надбудований значно пізніше, оскільки перекриває фронтом брами і вирівнює висоту основного ярусу стіни, який іде з нахилом до дзвіниці. Кладений товщиною біля 0,3 см з пілястрами. Стан незадовільний і окремими місцями аварійний. В процесі робіт підлягає розбірці.

Завершення стін - відсутнє, що спричиняє до руйнування кладки парапету і стіни.

Бійниці - однокамерні, викладені одночасно з основними ярусом стіни пальчатою цеглою, розмірами 0,6х0,5 м. На сьогодні майже всі бійниці закладені, а з зовнішнього боку затиньковані. Стан кладки задовільний. Вимагається розкриття і реставрації по місцю.

Брама - на сьогодні значно реконструйована і змінена по висоті прорізу. Крім основної пере ,додатково виконано ще дві, одна під одною. Кам"яні відкоси брами втрачені і на сьогодні виконані з бетону. Поріг брами відсутній, в зв"язку з пониженням грунту в межах прорізу праріжу до 1,0 м. Заповнення або їх сліди відсутні.

В товщині кладки парапету зберігся трикутний фронтон брами, виконаний з білокам"яних плит, які творять з зовнішнього боку трикутну нішу, яка затинькована.

При брамі збереглися сліди кам"яної кладки з регулярних блоків, перев"язаних з кладкою цоколя стіни. Призначення не встановлено. Частково в межах стіни брами цегляна кладка перекладена цеглою, відмінного від основної. Вимагається проведення значних досліджень і реставрації з відтворенням втрачених елементів.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Висновок - з метою збереження пам"ятки і надання їй естетичного вигляду необхідно провести дослідження, в процесі яких встановити історичні відмітки грунту, відмостки та висоти стін, а також характер та вигляд бійниць та в"їздової брами. В процесі робіт необхідно відтворити конструктивну міцність кам"яного цоколю, реставрувати втрати на стіні та забезпечити стіну від опадів.

М. Обидняк
А. Новаківський
І. Амбіцький

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

II. Протокольна фотофіксація

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської
Center for Urba

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

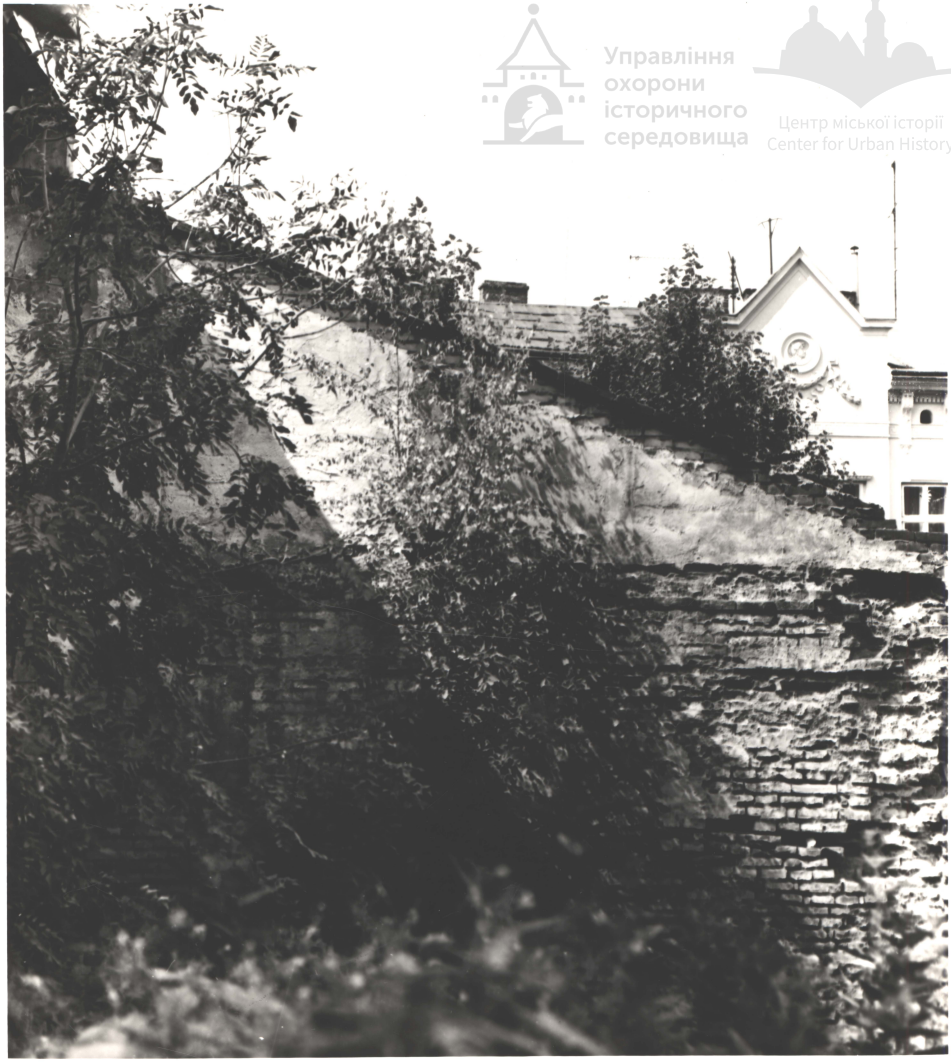

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії - Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Центр міської історії
Lviv Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

АНОТАЦІЯ ДО ФОТОФІКСАЦІЇ

Фото I Загальний вид муру з вул.Б.Хмельницького

Фото 2 Загальний вид брами з вул.Б.Хмельницького

Фото 3 Пробиті вікна в мурі

Фото 4 Загальний вид муру з подвір"я

Фото 5 Загальний вид брами з подвір"я

Фото 6 Завершення стіни над брамою

Фото 7 Фрагмент стіни при брамі

Фото 8 -"-

Фото 9 Відкос брами

Фото I0 Залишки кладки при брамі

Фото II Фрагмент муру з подвір"я

Фото I2 Фрагмент стіни та цоколю

Фото I3 Фрагмент.Бійниця та водомет

Фото I4 Фрагмент.Бійниця

Фото I5 Житлові прибудова до муру

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Ш. Архітектурно-археологічні обміри

uma.lvivcenter.org

ФАСАД З ВУЛИЦІ М 1:100

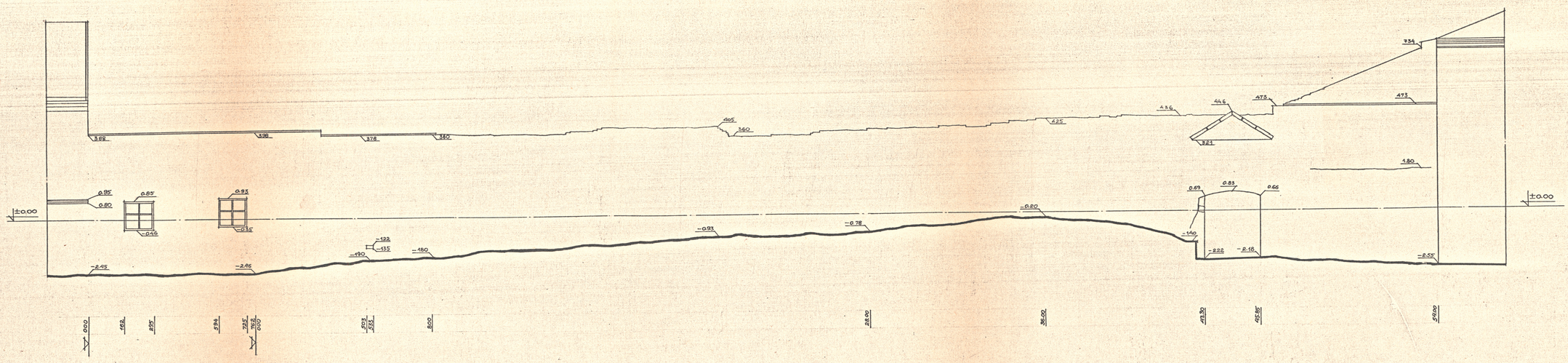

ФАСАД З ПОДВІР'Я М 1:100

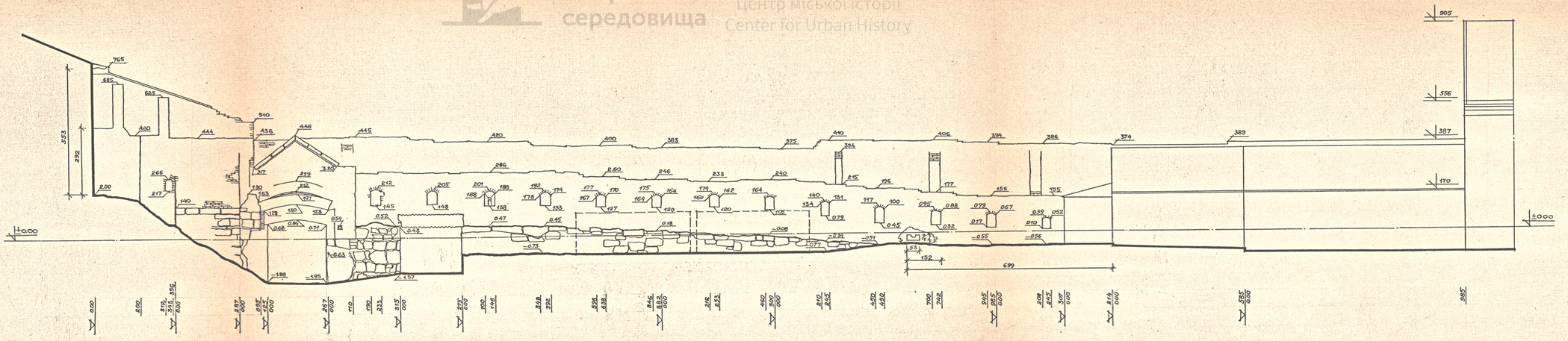

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ПРИМІТКИ:

1-ЗОВНІШНІЙ ФАСАД ОТИНЬКОВАНИЙ.

2-ВНУТРІШНІЙ ФАСАД НЕОТИНЬКОВАНИЙ,

УМОВНО КЛАДКУ НЕ ПОКАЗАНО.

			1982 797 · Р-1 · 1-1			
			ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ XVI ст. КОМПЛЕКС ОНУФРІЯ В М. ЛЬВОВІ ОХ. N 364			
ГОЛ. АРХ. ПР.	А. НОВАКІВСЬКИЙ		ЗАХІДНЕ ПРЯСЛО ОБОРОННОГО МУРУ	СТАДІЯ	АРКУШ	АРКУШІВ
КЕР. ГРУПИ	Г. НОВАКІВСЬКА			ОК	АР-1	5
СТ. АРХІТЕКТОР	Л. ЛЕЩИНСЬКИЙ					
ПЕРЕВІРИВ	І. ЛАМБІЦЬКИЙ		ФАСАД З ВУЛИЦІ	ЛЬВІВСЬКА КАРМ ІНСТИТУТУ „УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ"		
ВИКРЕСЛИЛА	Л. СКОЧНА		ФАСАД З ПОДВІР'Я. М 1:100			

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ПЛАН НА РІВНІ ВІЙНИЦЬ М 1:100

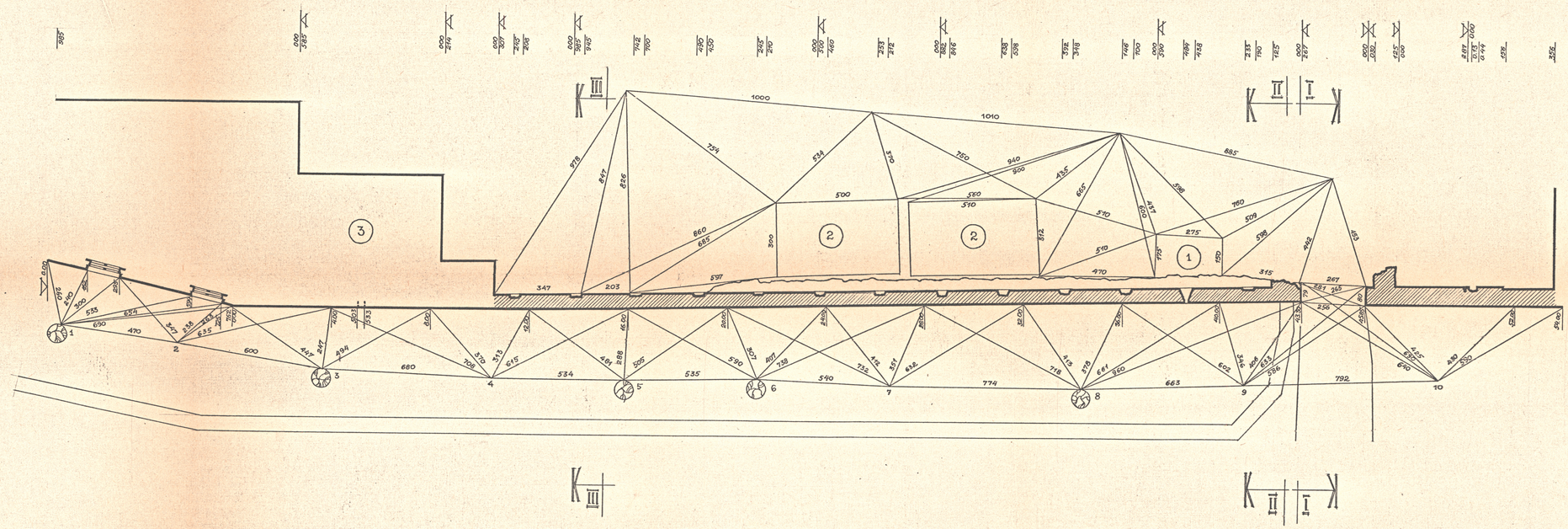

ПРИМІТКИ:

1 - ГОСПОДАРЧА ПРИБУДОВА.

2 - МЕТАЛЕВІ ГАРАЖІ.

3 - ЖИТЛОВІ ПРИБУДОВИ.

РОЗРІЗ I-I ДИВ. АРКУШ АР-4.

РОЗРІЗ II-II ТА III-III ДИВ. АРКУШ АР-3.

			1982 797 · Р-1 · 1-1		
			ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ XVI ст. КОМПЛЕКС ОНУФРІЯ В М. ЛЬВОВІ ОХ. N 364.		
НАЧ. ЛКАРМ.	І. МОСКАЛИК		ЗАХІДНЕ ПРЯСЛО ОБОРОННОГО МУРУ	СТАДІЯ	АРКУШ	АРКУШІВ
ГОЛ. АРХ. ПР.	Д. НОВАКІВСЬКИЙ			РК	АР-2	5
КЕР. ГРУПИ	Т. НОВАКІВСЬКА					
СТ. АРХІТЕКТОР	Л. ЯЦЕНКІВСЬКИЙ					
ПЕРЕВІРИВ	І. АНЕЛЬКОВІЧ		ПЛАН НА РІВНІ ВІЙНИЦЬ.	ЛЬВІВСЬКА КАРМ		
ВИКРЕСЛИВ	М. СКОЧИЛАС			ІНСТИТУТУ		
			М 1:100	УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ		

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗРІЗ II – II М 1:20

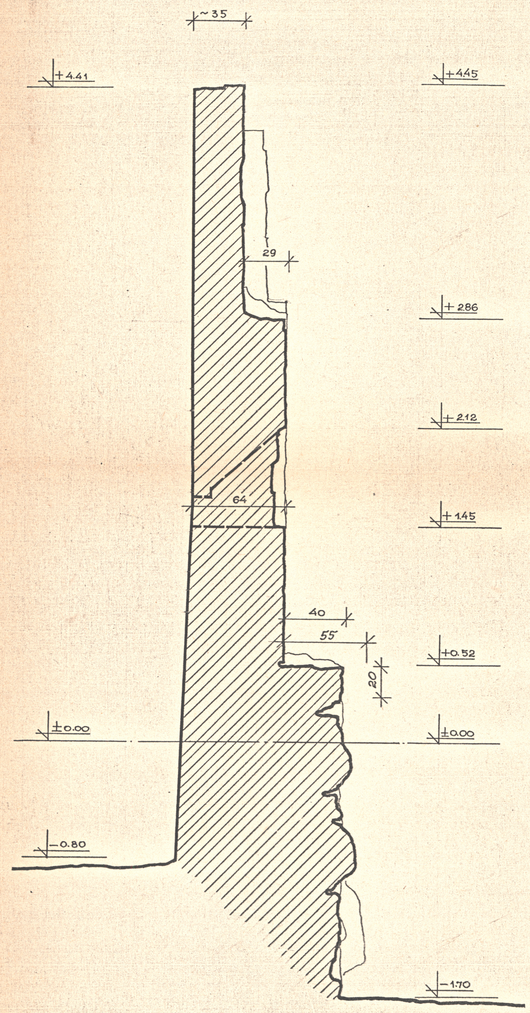

РОЗРІЗ III – III М 1:20

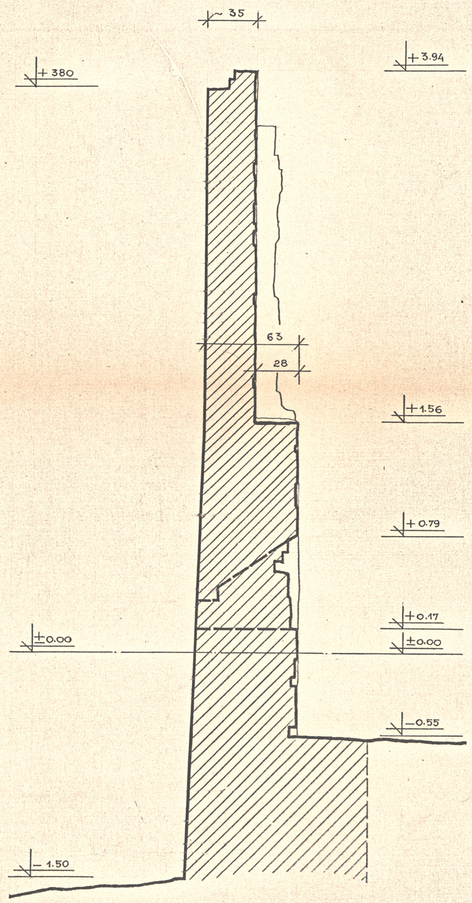

			1982 797 · Р-1 · 1-1			
			ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ XVI ст. КОМПЛЕКС ОНУФРІЯ В М. ЛЬВОВІ. ОК N 364			
ГОЛ. АРХ. ПР.	А.НОВАКІВСЬКИЙ		ЗАХІДНЕ ПРЯСЛО ОБОРОННОГО МУРУ	СТАДІЯ	АРКУШ	АРКУШІВ
КЕР. ГРУПИ	Г.НОВАКІВСЬКА			ОК	АР-3	5
СП. АРХІТЕКТОР	І.ЛЕЩИНСЬКИЙ					
ПЕРЕВІРИВ	І. ЛЬВОЦЬКИЙ		РОЗРІЗ II-II	Львівська Картографічна Інституту "Укрпроектреставрація"		
ВИКРЕСЛИВ	Л.СКОЧИЛАС		РОЗРІЗ III-III			
			М 1 20			

uma.lvivcenter.org

ФАСАД З ПОДВІР'Я М 1:20

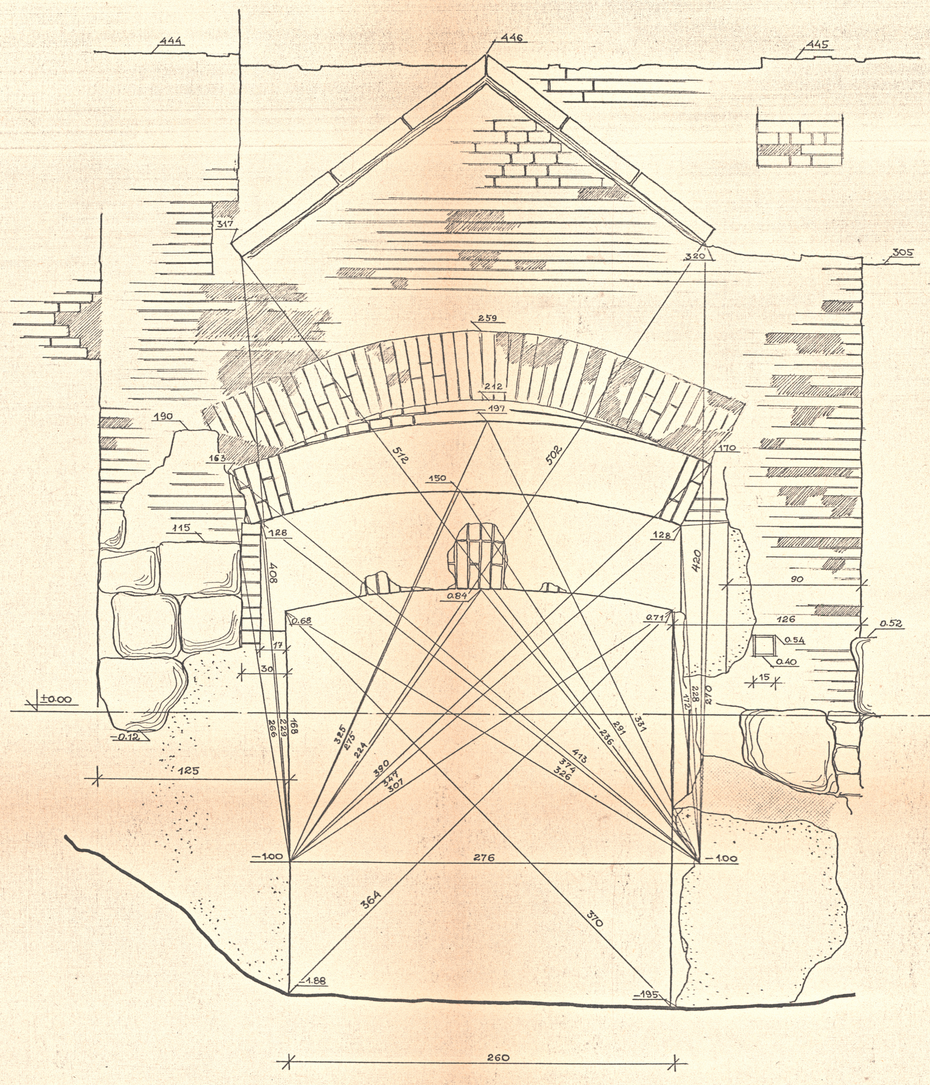

РОЗРІЗ 1–1
М 1:20

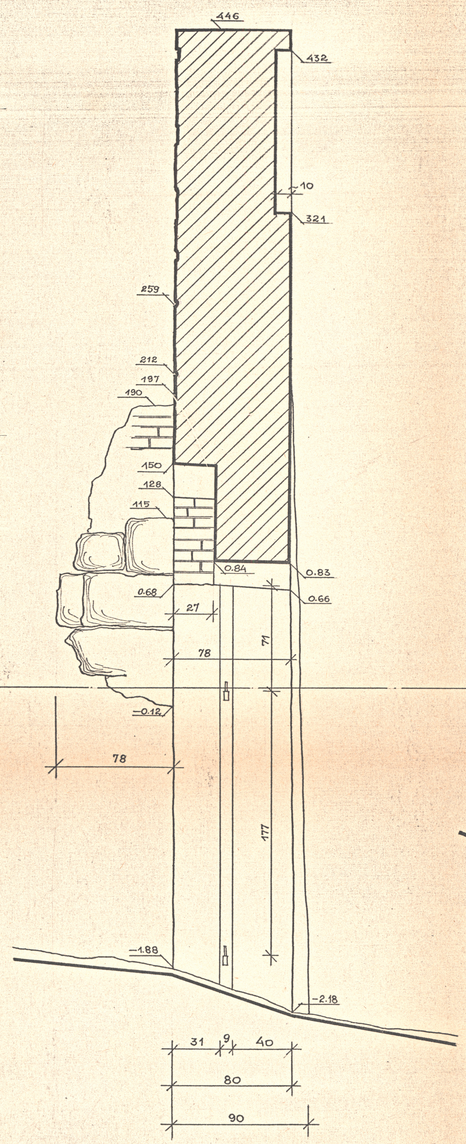

ФАСАД З ВУЛИЦІ М 1:20

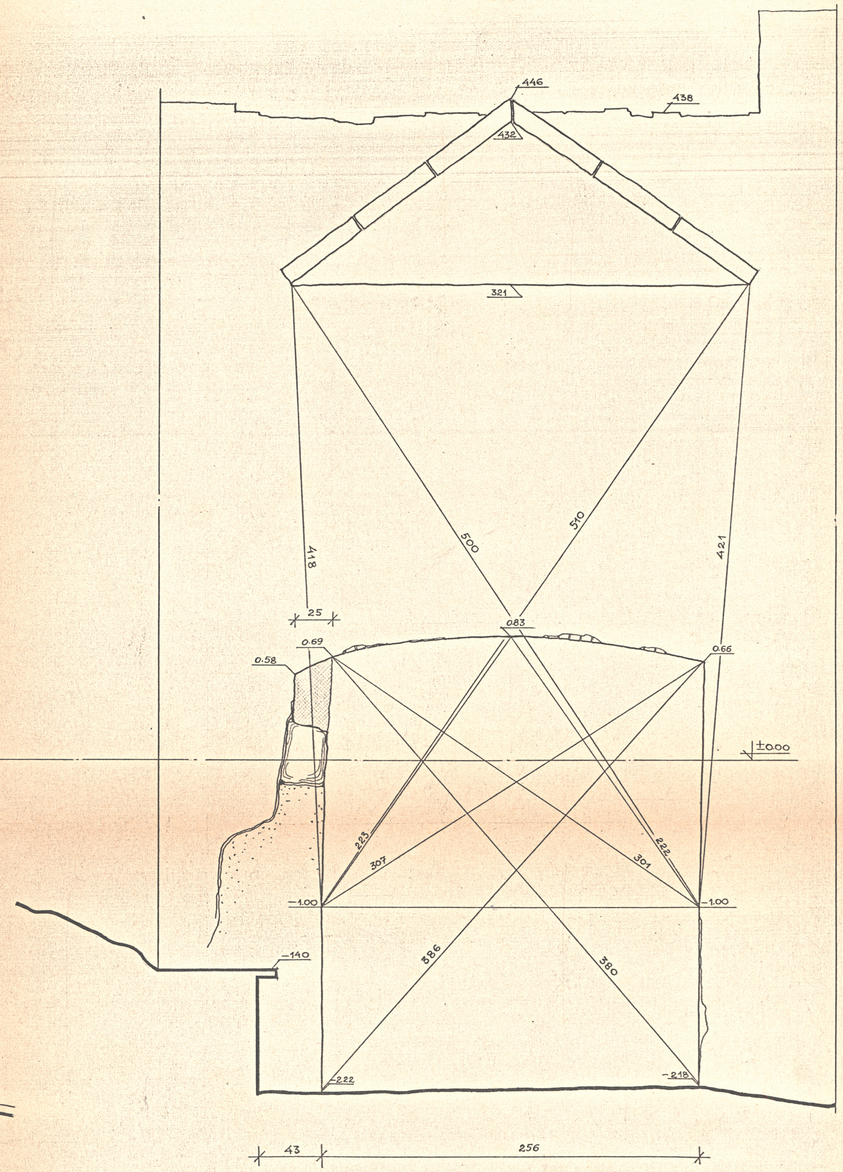

ПЛАН
М 1:20

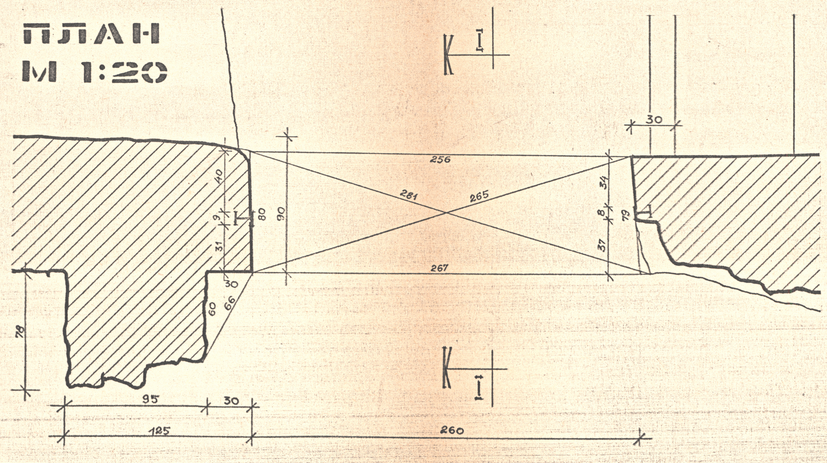

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

			1982 797 · Р-1 · 1-1			
			ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ XVIст. КОМПЛЕКС ОНУФРІЯ В М. ЛЬВОВІ ОХ. N 364			
ГОЛ. АРХ. ПР.	І. НОВАКІВСЬКИЙ		ЗАХІДНЕ ПРЯСЛО ОБОРОННОГО МУРУ	СТАДІЯ	АРКУШ	АРКУШІВ
КЕР. ГРУПИ	Т. НОВАКІВСЬКА			ОК	АР-4	5
СП. АРХІТЕКТОР	І. ЛЯЦИНСЬКИЙ					
ПЕРЕВІРИВ	І. АМБРОЖИЙ		ВРАМА: ФАСАД З ПОДВІРЯ	ЛЬВІВСЬКА КАРМ.		
ВИКРЕСЛИВ	Л. ОХОЧИЙ		ПЛАН, РОЗРІЗ, ФАСАД З ВУЛИЦІ	ІНСТИТУТУ		
			М 1:20	"УКРРЕСТАВРАЦІЯ"		

uma.lvivcenter.org

ФАСАД М1:5

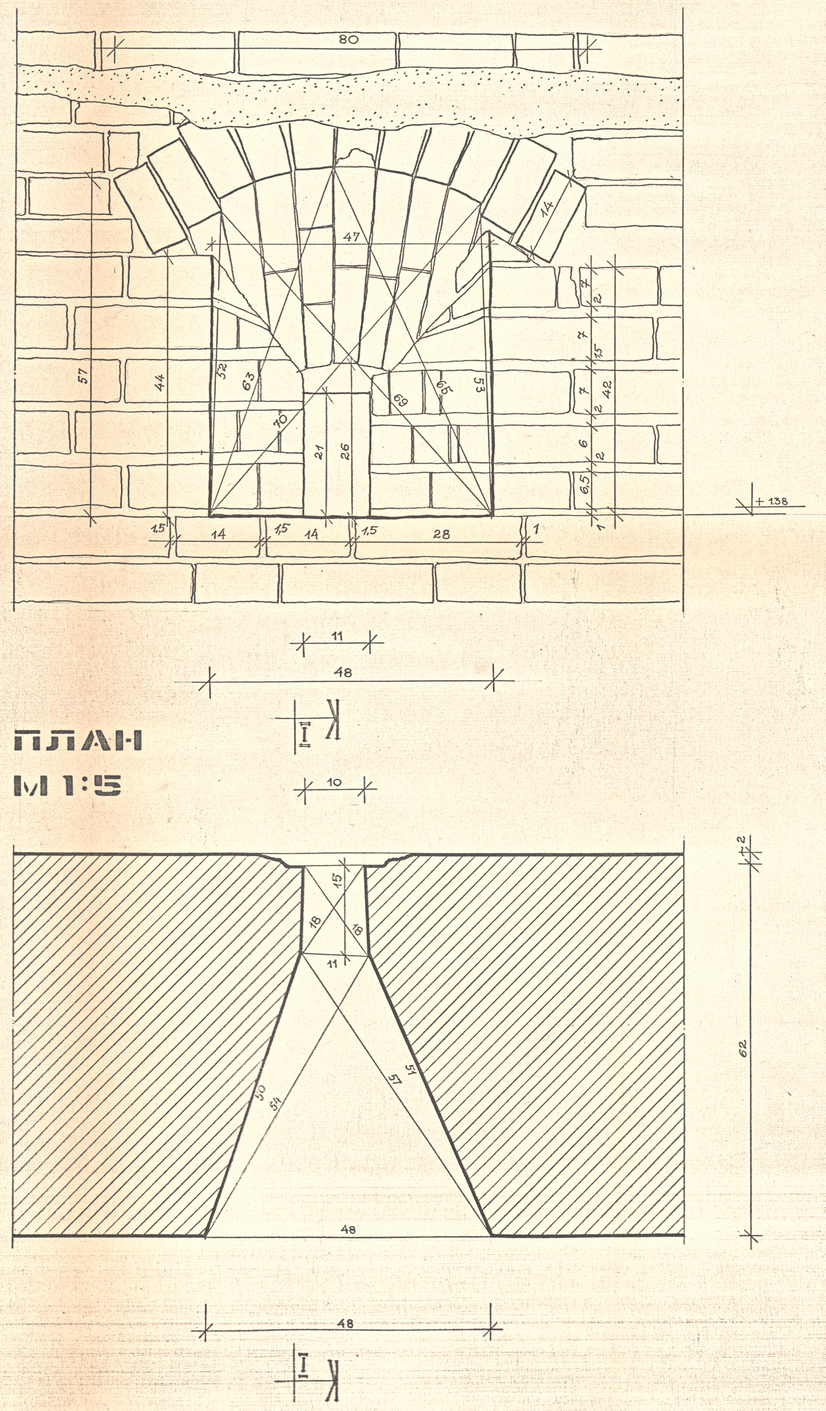

ПЛАН М1:5

РОЗРІЗ 1-1 М1:5

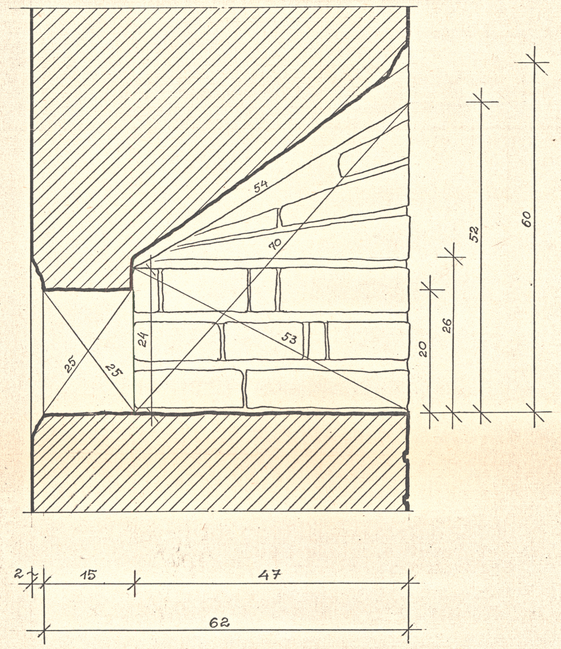

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

			1982 797 · Р-1 · 1-1			
			ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ XVI ст. КОМПЛЕКС ОНУФРІЯ В М. ЛЬВОВІ ОХ N 384.			
ГОЛ. АРХ. ПР.	А.НОВАКІВСЬКИЙ		ЗАХІДНЕ ПРАСЛО ОБОРОННОГО МУРУ	СТАДІЯ	АРКУШ	АРКУШІВ
КЕР. ГРУПИ	Г.НОВАКІВСЬКА			ОК	АР-5	5
СТ. АРХІТЕКТОР	Л.ЛЕВЦИНСЬКИЙ					
ПЕРЕВІРИВ	І.АМБІЦЬКИЙ		ВІЙНИЦЯ: ФАСАД З ПОДВІР'Я. ПЛАН, РОЗРІЗ. М 1:5	ЛЬВІВСЬКА КАРМ ІНСТИТУТУ УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ		
ВИКРЕСЛИЛА	Л.СКОЧИЛ					

uma.lvivcenter.org